

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
papírnagykereskedése, hová az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adhatnak vissza.

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben hához nordva vagy vidékre postán küldve
évesre 4 frt.
félre 2 frt.
negyedre 1 frt.
Hirdetmények díja:
□ ezetiméterenként 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíjért 30 kr.
Nyilttér sora 20 kr.

T. előfizetőinket tisztelettel kérjük, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról mielőbb gondoskodni, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék. Jelen számunk ha vissza nem küldetnék, előfizetőink közé iktatjuk a megtartót.

Bokros Elek.

Egy rettenetes zuhanás a második emeletről egy 48 éves eszes, tetterős férfi életét oltotta ki. Mint egy óriási kő esése szétesapja a tó hullámain, úgy riadott fel a napilapok serege e gyászestől, mely a közélet egyik jelentékeny befolyású emberét, a képviselőház alelnökét ragadta el arról a térről, melyen nagy ambícióval, sok szerencsével küzdötte ki előkelő helyét, egyedül tehetsége segítségével.

Halálát vezércikkben és tárcákban tárgyalták a lapok, kicsinyes gondossággal ragadva meg minden körülményt, mely igazolhatná azon általános hiedelmet, hogy a véletlennek látszó bukás tulajdonképpen egy bámulatosan kigondolt öngyilkosságot fedez el a világ szeméi elől.

Mit használ immár a pro et contra érvelés? a szomorú tény az, hogy az erdélyi közélet jelentékeny férfainak száma ismét apadt egygyel, ki ha ép oly óvatossággal rendezte volna életében dolgait, mint amily gondossággal fedezte el öngyilkossági szándékát, a legfőbb helyek egyikét nyerhette volna meg és szava sok esetben döntő lehetett volna hazánk közügyeiben. Pedig Bokros Elek szerencsés csillagzat alatt kezdette meg pályáját. Bizalom, köztisztélet, vagyon, családi boldogság jutott részébe, s amint befolyása nőtt, majdnem abban az arányban csökkent az utóbbi években gondossága és figyelme, élet pályája, az ügyvédség pontos vitele és így azok iránt, kik eszében és tehetségében bizva, ügyeiket neki ad-

ták. Ő volt az erdélyi előkelő körök megbízottja, ki sok száz meg százezer forint értékű vagyont fellet intézkedhetett. S amint szerencsése emelkedett, nem maradhatott el az árny sem: az irigység, a gyűlölködés s a mende monda; nem sokat törődött vele, tovább rohant gondatlanul a csillogó lidére után nagyravágyó lelke ösztönére. Ez a kis gondatlanság volt veszedelme. Egy kis számadásos pör, melyet oly könnyű lett volna kikérülni, felvetve egy pár elszánt ellenség által és tétevé hírlapi botrányos támadásokkal, ez volt ama szerencsétlen korlát, mely élet-halál küzdelemre állította meg. Hogy felkelt ellene mindenfelől a gyanakodás! hogy leste az ugynevezett jó társadalom: vajjon fogja-e s ha igen: mikézt, mosni magát tisztára? A nemzeti kaszinó becsület bírósága, az élethalálra készen álló párbaj pisztolyok és kardok, a bizalmas felhívás: hogy mondjon le ily kényes helyzetben az alelnöki székről, melyre nem lépett fel kellemetlen afféjre óta, gyors egymásutánban következtek. Vajjon kinek nem tört volna meg lelke, romokban látva fényes jövőjét és elesve nagy álmait valóságát?

Most már megnyugodhatnak ellenségei is. Mi pedig, akik ifjú kora óta ismertük, akik oly sokat vártunk tőle, kik egyes csalódásaink dacára is azt reméltük, hogy felülemelkedve a klikk uralom érdekein, tiszta esztét, világos értelmét, tudományát a közügyek pártatlan, nemes szolgálatára használja fel, mely sajnálattal látjuk egy szomorú végzet beteljesedését. Hiszen mi oly kevesen vagyunk, hogy veszteség számba megy még az is, kitől még csak a messze jövőben remélhettünk volna hazánk javára jó szolgálatot.

Vajha Bokros Elek gyászos vége tanulságul állana társadalmunk és mindazok előtt, kik a közélet sodró árájába vetik magukat. Igazi, nemes tettvágy csak kiváló erkölcsi erővel párosulva szerethet oly diadalt, melyet sem egyesek ellenséges

indulata, sem a hitvány gyanúsítás megbuktatni nem fog.

Az „UNIREA.”

Lapunk 38-ik számában közöltük a balázsfalvi „Unirea” című egyházközponti lapunk egy vezércikkét, melyet véleményünk szerint — éppen nem tarthatunk olyanoknak, mely alkalmas volna a „Tribuna” stb. lapok által folyton izgatott románság kedélyének csillapítására s az igazság, törvényesség és békesség nagy feladatainak munkálására. Erre az „Unirea” szeptember 23-ki 38-ik számában így felel:

„Közérdek” szomszédunk. A „Közérdek” című nagy-enyedi lap avval tisztelt meg bennünket, hogy f. évi 38-ik számában kiadta a lapunk 36-dik számában „A mi reményünk” cím alatt megjelent cikkünket. Ez jól esik nekünk, mert ebből némileg láthatjuk a magyar körök, hogy a nemzetiségek ellen elkezdett elnyomási politika keserűséget szül még azon román körökben is, ahol az emberek a lehető legbékésebbek s a kik igyekeznek legnemesebb s legigazabb érzelmeiket is elfojtani, csak hogy békesség legyen.

Azokban sajuáljuk, hogy a „Közérdek” nem okult semmit e cikkből, mert ha okult volna, nem fordulna ellenünk leckét adva, hogy milyen legyen politikai magunk tartása, hanem saját nemzet felelőse fordult volna s megmondta volna nekik, hogy erőszakos elnyomási politikájuk elhibázott s ha akarják, hogy teljesen nyugalom legyen az országban, meg kell szüntetni a törzsi, somlyai, aradi és nagyváradi embertelen (neoménose) jeleneteket s a rendszeres megfélemlítéseket, melyek fajdalmas behatása alatt iródot ama cikkünk.

De a „Közérdek”-nél levő urak nem tették ezt, mit elvárhattunk volna oly emberektől, kik úgy tünnek fel magukat, mintha a nemzetiség közti békét és egyetértést ohajtanák, — holott a hatalmaskodás új rendszerét akarják meghonosítani t. i. hogy egyházunk főembereiből politikai poroszlokat csináljanak, kik befogják mindazok száját, kiknek még van bátorságuk nyilvánítani politikai nézeteiket.

Nem elégednek meg az egész közigazgatási, törvényszéki és rendőrségi személyzettel, mely még Balázsfalván, tehát román központban s román vidéken is, törvény ellenére majduem egészen magyar, a mely ha holmi

A „KÖZÉRDEK” TÁRCÁJA.

Ti fellegek!

Ég gyermeki,
Ti fellegek!
Szülőknek
Elveszitek
Derűjét;
Ha ti jöttök,
Vásott kölykök,
Beborul a
Derűs ég.

De nem sokat
Bosszantjátok,
Könyesepekké
Tesz anyátok
Titeket,
S könnyé válva
Föld sarába
Hullottok, ti
Fellegek.

Bánat és gond,
Lelkem árnya,
Miert hozott
A világra
E lélek?!
Ha itt vagytok,
Miatatok
Borus nekem
Az élet.

S hogyha hull is
Könnyim árja,

Lelkem azzal
Le nem rázza
Terhetek,
Gond és bánat,
Sötét árnyak,
Mindig élő
Fellegek!

B. Józsa.

Egy régi püspök az enyedi polgárok érdekében.

1495-ben a jóindulatu, de erélytelen Ulászló király idejében a mostanihoz némileg hasonló, szintén az emberi érintkezés által terjedő, de sokkal veszesebb, a keleti országokból behurcolt betegség, a félelmes pestis szedte áldozatait az ország különböző vidékein, a többek közt Szebenben is. Enyed még érintetlen volt a bajtól, de félt volt, hogy a szebeni vásárosok a közeledő Gál napi vásárral ruhájukkal vagy áruikkal oda is beviszik; ezt megakadályozandó, városunk akkori földesura Geréb László erdélyi püspök megrendelte a város előjáróinak, hogy a szebenieket a vásárra jöveteltől levéiben tiltsák el. Ezen tilalom célszerűségét s jogosultságát fejtí fel a mély belátású püspök erélyes hanguevele, melyet ez ügyben majdnem 400 esztendővel a szebeni tanácshoz intézett, melyet, mint városunkra nézve sok tekintettel bírót s nem egészen időszerűtlen, az eredeti latin szövegből magyarra fordítva szóról-szóra közreadunk, azon reményben, hogy többen lesznek lapunk olvasói közt, kik ezen ódonlátat valamivel mégis többre becsülik, mint a lapokat elárasztó sikkasztási, öngyilkossági s más hasonló zamatu ujdonságokat. A levél a következő:

Geréb László erdélyi püspök a szebeni tanácsnak.

Kézbessitessék neki (a püspöknek) az ő nagy-enyedi (Enyedienses) esküdteléhez intézett irásukat, melyben kinyilatkoztatják, hogy őket áruikkal a közeledő Gál napi országos vásárra be kell bocsátniok, mert ők különben mindent elkövetnek, hogy a királynál az országos vásárnak más helyre tételét kieszközöljék. Erre nézve tudokra adja, hogy az azon országos vásáron való megjelenésüket tárgyzó tilalmat nagy-enyedi esküdtel nem saját kezdeményezésükből, hanem az ő (a püspök) határozott utasítása folytán intézték hozzájuk, szoroson megparancsolván nekik, hogy olyan helyről, hol az emberek a pestisben (illo morbo) pusztulnak, épen senkit se engedjenek maguk közé. Ő pedig ezt azért tette, nehogy az emberekre Nagy-Enyeden is, a mint annyi helyen történt, fertőzött helyekről jövő vásárosokról a betegség elragadjon. Mert ugy hiszi, tudva lesz előttük, hogy Nagyvárad közelebről (noviter) a brassóiak, Buda a bécsiek által stb. hasonló módon lett befertőzve. Az áruk eladásából származó haszon pedig véleménye szerint felette hitvány lenne, ha az által néhány száz ember életét vesztené. Ezért — mint korábban — most is azt akarja, hogy a fertőzött helyekről senki a vásárra be ne bocsátassék. Irják továbbá az ő n-enyedi embereinek, hogy ha a tilalomtól el nem állanak, kieszközlik a királynál, hogy az országos vásár más helyre tétessék át. Nos hát csak eszközöljék bátran. Ha valamit kieszközölnek, bizony akkor ő is fogja tudni, hogy a maga részéről mit kell kieszközölnie. Azt azonban még sem érik el, hogy a vásárt máshová tegyék s épp oly kevéssé fognak arra járni, míg a pestis köztük uralkodik, (durante morbo illo) mert a kár, melyet a királynak a járvány széthurcolásával okoznának, nagyobb lenne azon haszonnál, melyet az ő áruik eladásából kaphatna.

ártatlan dolgokért is ki nem jön sodrából (nu s'ar tur-bura) lehet, hogy a „Közérdek” nem részletne azon szerencsében, hogy velünk foglalkozzék; s nem elég nekik, hogy vannak ügyesek, jótetszők szerint megrendszabályozhatók bennünket, hanem akarnak, hogy érsek-helyettesünk is eszköze legyen elnyomásunknak.

Azonban ezen óhajuk nem teljesülhet, mivel lapunk csak néhány azt megindító néhány személy egyházi, nemzeti és honfiumi érzelmeiből veszi a suglatot, nem pedig valamely egyházi személy politikai nezeitől, legyen az bármily magas állású. Így volt ez Váncsa érsek alatt, így van most az érsek-helyettes alatt s így lesz jövőre is. Nem vagyunk felhivatalos vagy hivatalos közlönye oly egyházi személynek, ki egyházunk sorsát intézi, hanem néhány ember nezeit képviseljük, kik saját anyagi állapotunkkal indítottak meg s nagy önmegtartóztatással tartjuk fenn e lapot, hogy oltalmazzuk egyházunkat, nemzetünket és hazánkat mindazokkal szemben, kik megátámadnak. E működésünkben senkinek sem lehet és szabad bennünket gátolni, bármint ohajtanák is ezt a „Közérdek” körüli urak, „mint ohajította ezt egy tudományos ügyben Denssann ur, igazolva ez alkalommal is, hogy a szélsőségek találkoznak.”

Lehető híven igyekeztünk e feleletet visszaadni, mire meg kell jegyeznünk először is, hogy nagyon téves azon feltételezés, mintha beannunket Balázsfalváról figyelmeztettek volna az „Unirea” cikkére. Ott ugyátszik jól ismerik az „Unireát” s az ilyen ártatlan (?) dolgokért nem jönnek ki sodrából. Mindenesetre pedig sajnálatosnak találjuk, hogy egy egyházi politikai lap vezetői oly módon jelzik „legbékésebb” természetüket s oly módon fojtják el legjogosabb s legnemesebb érzelmeiket, hogy azon magyar állam ellen, melynek ők polgárai s azon nemzet ellen, mely ezred év óta tartja tenné hazát, „Sperarea nostra”-telle cikkkel izgatnak. Ha elővástak volna a magyar hírlapokat, láthatták volna az „Unirea” körüli urak, hogy a tordai, somlyói, aradi és nagyváradi események éppen nem találtak mindenütt pártolást, sőt még azt is kivihették volna, hogy ezen magyar városok magyar rendőrsége volt az, mely a felizgalt népet erőszakkal is szétszórta. — Tehát ha az „Unirea” cikke ezen fajtájú esetek behatása alatt íródott, szidta volna, ha tetszik, a tordaiakat, váradiakat stb. de nem az egész magyar nemzetet, melynek alkotmányos védelme alatt jelenük meg az „Unirea” fejlődhetik a román köznevelődés.

Tudjuk mi nagyon jól, hogy a magyar állam politikáját nem a tordai, aradi stb. utcai tüntetések irányítják; a derék Janó is ilyeneket, mert van törvény s van törvényes hatalom, mely rendes körülmények között dönthet és ítéltet személy válogatás nélkül.

Az „Unirea” azon insinuationját, mintha mi a román egyház főembereit politikai poroszoknak szeretnők, visszautasítjuk. Mi azt kívánjuk, hogy minden vallásfelkezet fejt és papságát a haza szeretet s a békés együttműködés, az erkölcsi és szellemi fejlődés munkássai képpen lássuk fáradni és áldozni, a mint működött pl. néhai boldogult Leményi és Váncsa, kiknek sokat köszönhet a román egyház s a kiket tisztelettel üdvözölt minden magyar ember, a ki barátja a békés egyetértésnek és mivel a mostani érseki helynök urat régi személyes ismeretség folytán szintén tisztelni tanultuk, egyszersmind úgy tartjuk, hogy van ő olyan jó román, kinek példáját az „Unirea” is követhetné; ha azonban e példát csak a függetlenség látszatáért nem tessék követni, arról — bármint sajnáljuk is — nem tehetünk, de akkor ne is csodálkozzék az „Unirea”, ha irányát és eljárását károsnak s mert igazságtalan: veszélyesnek is tekintjük mindaddig, míg igazi hivatását, menten a nemzetiségi gyűlölködéstől és igazságtól, a köznevelődés előnyére s a román nép igazi javára teljesíteni fogja, a mit remélünk is.

Nyári vándorlás.

(Folytatás.)

— Barlangligetől Tátrafüredre. —

Már én nem tudom, mi lehet oka, de tény, hogy Késmárkon is, meg Barlangligeten is ahánytól kérdeztük, annyifele képpen magyarázták Tátrafüred távoltságát Barlangligetől. Lehet, hogy némelyiknek jobb, másikkal gyengébb volt az erje és kitarása, mert hogy mindkettőre nagyon is szükség van, kitűnő alkalomunk volt diadalmasan kipróbálni, még pedig egy oly farszto kirándulás után, minőben délelőtt már részese-sültünk a Szepes-belái barlang megtekintésével.

Barlangligetől csak gyalog, vagy lóháton lehet Tátrafüredre menni; most épül a gyönyörű vidéket összekötő pompás út, melynek eles tört kavicsain bizony nem esett valami élvezetes s a séta. Ennélfogva podgyászsunkat egy derék Janó rakta fel keskeny kis fahordó szekerére, mi meg vidáman iramodtunk fel a hegynék, mert hiszen — gondoltuk — mi az a 3 órai delutáni séta ilyen edzett turistáknak! Remek szépségű és változatos tájékon haladtunk végig. A Kárpátgyelet bőségesen gondoskodott jelzésekről, melyek feliratok, fákra, sziklára festett vonalak stb. alakjában apróra

figyelmeztetik az utast, hogy merre van a „kék tó”, meg a „zöld tó”, a különböző völgyek, hegyek s legközelebb a „készmárki itató”. El is értük másfél óra mulva ezt a helyet egy erdő szélén, mely egy kényelmes, széles tornác épületből áll, hol tejet, vajot, túrot, söröt, kávét, aludt tejet még egy nagy fazék chokoladot is lehetett kapni. Nagy publikum gyűlt itt össze a közeli nyaraló helyekről gyalog és lóháton s miután másként nem lehetett, mindenki igyekezett magát kiszolgálni a konyháról.

A nagyszerű lomniczi csücs mögé került már a nap, mire megozonáltunk s mi meglevén győződve, hogy a fele utat már megtettük, vidáman siettünk tovább, pompás havasi virágokból fűzve ékes bokrétaikat. Néha csudálkozni kellett egy-egy hegy lejtőnél, melynek alját kék harangvirágok, derekák nagy területen a magas száru rózsaszín havasi viola, a felső részt pedig sötétlen zöldelő erdő takarta. Páratlanul szép látvány volt mindez, csakhogy nagyon feltűnt, miszerint más-felől haladás után egy nagyszerű új fürdő telephéz érve azt „Matlár háza”-nak, nempedig Tátrafürednek nevezték. Elhaladtunk tehát a szép villák és a pompás szökőkutak mellett s kíváncsiságból megkérdeztük, hogy: ugyebár közel van már Tátrafüred? „Jó két óra távolra van még” felelték valami becsületes ácsok, kiknek mi persze nem sok hitelt adtunk, lassu czammogónak gondoltam őket, hanem siettünk tovább. Mindent építettek, dolgoztak az új uton, dolgoztak az új villa telepeken, építették a löcei bank nagyszerű, emeletes hoteljét, úgy hogy a ki jövőre kényelmes kocsin ezt az utat megfogja tenni, egy egész villa sort fog találni szebbnél-szebb vadregényes környezetben, kitűnő komforttal. Mikor fog a mi erdélyi részünk ilyen felmutatni?!

Egy fiatal turista szegődött utitársul, kis börtarisnya s egy csákyan forma bot volt egész felszerelése; jól ismerte a vidéket s megvallotta, hogy bizony még messze vagyunk Tátrafüredtől. Eközben egy mely völgy szélén vezetett el utunk, melyet óriási szikladarabok borítottak; mennél tovább haladtunk, annál rettenetesebb sziklatömegek tüntek fel s ezek között egyszerre vadul törtető zuhatag hatalmas moraja hangzott fel, mely a Tátra felső régiójából rohant elő. Ez óriási sziklatömegek és a zugó víz felett merész alkotású híd vezet át s mire egy erdőbe kanyarodott utunk, le szállt az esthomály is. Szó nélkül, az elkésés miatt nem minden szorongás nélkül haladtunk, nem találva se embert, se házat; már 5 óra hosszat voltunk utban s még semmi jel se mutatott arra, hogy közel volnánk Tátrafüredhez. A derék Janó nem tudott semmit, pedig állítás szerint már volt errefelé, — s mikor végre egy széles utra értünk, kijelentette, hogy neki úgy tetszik, mintha felfelé is, lefelé is Schmeksz volna. Mi tehát megállítottuk Janót s úgy okoskodva, hogy Alsó-Tátrafüredet nem kell felfelé menve keresni, lefelé indultunk. Kényelmes hintók robogtak el mellettünk, fáradt vándorok mellett, s az egyikben ülőktől megtudva utirányunk helyes voltát, örömmel kiáltottuk Janónak: „Janó pty”, mire a jóra való lélek csakugyan meg is indult. Ékes fenyősorban egy diszkapu-feléhez érve, felcsillámlottak Alsó-Tátrafüred lámpái, még néhány perc és ime egy fénylő, zajjal, élénkséggel telt épületsor között valánk s örömtűnkben elfeledtünk minden bajt. Gyorsan felkerestettük dr. Pap Samu orsz. gyűl. képviselőt, régi barátunkat, e fürdő kitűnő orvosát, ki rögtön szállás után nézett, a mit pár sikertelen kísérlet után szerencsésen felfedezvén, vidáman vacsoráltunk és siettünk a fáradságos, de gyönyörű ut után lepi-henni.

Réggel 6 órakor ébredtem fel; siettem az ablakokhoz s ime a lomniczi csücs hótól fehéren, ragyogóan lasszott a közelben. Pár perc mulva azonban gyorsan felhőbe burkolózott. Éjjel egy kis eső permetezett s az elég volt arra, hogy hó borítsa a 8000 láb magas óriási fejt.

Siettünk Alsó-Tátrafüred megtekintésére, mely valóban méltó hírnevére, pedig még csak 12 esztendeje, hogy egy vállalkozó szellemű férfi, a készmárki Bohusch József s utána a készmárki bank ezt a havasi paradicsomot megteremtették Ó Tátrafüred mellett, melyet már 100 évvel ezelőtt is gyógyhelyül használtak a környék lakói. 12 év alatt Alsó-Tátrafüred egy kis fürdő város lett, melynek központját egy nagyszerű épületsor képezi, melyben a pompás móor, hideg, meleg fürdők, az igazgatóság s a nagy étköző és olvasó termek vannak elhelyezve. Előtte hosszú fedett sétány vonul el. Az emeletes villák, melyek a parkszerű, körül fenyves-erdővel övezett területen vannak elhelyezve, az állatvilágból vett neveknek kereszteselve, dr. Pap Samu szép villáját kivéve, melyet „Aesculap” néven ismer a közönség. Így az igazgatóság a „Mókus”-ban végzi a kívánatos fürgeséggel teendőit. mire bizony nagy szükség van, mert a közönség oly nagy számmal rohanja meg a fürdőt, hogy némelykor két annyi helyre is volna szükség. Az igaz, hogy igen szép publikum volt ez időben, mely vetekedett a Barlangligetivel. Ott volt pl. Khuen Hédervary horváth bán családostól, gr. Zichiek stb.

Megtekintve a látni valókat s megkostolva a jó savanyu vizet, ebédután átsétáltunk a felőrányira fekvő Tátrafüredre, mely sokkal nagyobb új szomszédjánál és hotelszerű villái nagyobb területen vannak szétosztva. Innen a híres „Tápataki vízesés”-hez indultunk, mely igazi gyöngye e vidéknek. Egy órahosszat mentünk folyton fölfelé a fenyvesben, míg végre egy kis fennsíkra értünk. Előttünk volt a nagyszerű lomniczi csücs, melyet azonban mely völgy választott el tőlünk. Jobbról egy hirtelen kiugró sziklatalaj nyul el, melyre utközben hozzám csatlakozott kedves vezetőnk: dr. Szontagh Ábrahám e vidéknek már 24 év óta hűséges látogatója vezetett, magyarázva a messze elterülő remek vidéket, melyen mintegy 26 községet lehet látni; innen lefelé mentünk a nagyszerű vízeséshez, melyet ily kényelmesen hozzáférhetővé a Kárpátgyelet gondossága tett. Különösen szép e kolossalis vízesés a a hidakról nézve, a mint nagy víztömege emeletről emeletre szétszakadva s így külön ismét zuhatagokat formálva, tejfehéren habozva rohan tovább óriási sziklatömbök között rettenetes zajjal. A páratlan szép látványtól alig tudtunk megválni, de az idő borulni kezdett s mi megozonálva az 1248 méter magasán épített kis hotelben, hol teljes kényelemmel lehet lakni és étkezni s hol e nyáron is 7 müncheni tanár tanulmányozta a kárpáti flórát, siettünk haza.

(Folytatás.)

Viator.

Huszéves találkozó.

Szép, lélekemelő ünnepély folyt le a múlt hó 20-án a Bethlen-főtanoda dísztermében 20 éves találkozóra gyűltek össze azok, kik mint a főtanoda növendékei 1873-ban érettségi vizgát tettek.

Az ünnepély a tanuló ifjuságnak és a tanári karnak csaknem teljes számu jelenlétében d. u. 3 órakor folyt le.

Kezdődött a „Te benned biztunk”-kal, melyet a gyűlekezet énekelt. Ennek végzetével Cseresznyés Ödön, dícső-szt. mártóni ev. ref. körlelkész lépett a szószékre és mondott egy gyönyörű imát, mely egy nyelvezet, valamint tartalom és előadás tekintetében joggal a legsikerültebbek közé sorozható.

Ima.

Mindenható Isten, Atyánk a Jézusban! leborulunk előtted s háláadó szívvel magasztalunk téged életünk ez ünnepélyes órájában, midőn husz hosszú év lezajlása után ismét együtt vagyunk a tudományok e szent hajlékában, honnan ismeretek kincseivel gazdagon idültünk el az élet vándor útján, megkezdve a létért való harcot, megszerezni a küzdelem fegyvereit, fölkeresni a célra vívó utat.

Husz hosszú éve mult! Mikor elindultunk, nemest vágyakkal volt telve szívünk, mint rétek dusan termő talaja nyílló virágokkal. . . oh hányak lett vége szomorú csalódás. . . réti virágok közül mennyi hervad el, hogy magot nem teremhet! . . . de ha volt szívünknek egy-egy édes vágya, mely idő teltével boldogító valósággá lett, tudtuk, éreztük, hogy a vágy, a való töled származott: háláadó szívvel ezért magasztalunk!

Reményekkel is telve volt szívünk. Sokat vártunk az élettől, mert sokra bataroztuk el magunkat. A munkában szorgalomra, a küzdelemben kitartásra, a kötelesség teljesítésében hűségre, a jó iránti szeretetben állhatatosságra, s mindenekben a te akaratod betöltésére köteleztük jóra képes és kész lelkeket, s jól esett remélnünk, hogy jutalmul öröm, meglegedés, boldogság fogja koronázni törekvéseinket.

És nem zúgolódunk jó Atyánk! mert bár a munkában sokszor elfáradánk, bár a küzdelemben sebekről vérezünk, bár a jó szeretetért gyanu, rosszakarat, ragalom, gyalázat ért gyakran; reményeink közül igen sok betelt már, s ha nem is emelkedtünk magas poleára a rangnak, dícsőségnek; hasznos tagjai lettünk mindnyájan a polgári társaságnak, az egyháznak, hű fiaid édes hazánk-nak! Bizony jó Atyánk! nem a mi gyarló erőnk, a te kegyelmed cselekedte ezt; buzgó szívvel ezért magasztalunk!

És magasztalunk téged, jó Atyánk, Istenünk! gondviselő szeretetedért, melyet, mint védő paizst terjesztettél ki életünk felé, hogy az meg ne emésztesse! megtartó kegyeledért, mely kézen fogva vezetett, hogy gondok, vész, bajok terbe alatt össze ne roskadnánk, kísértések csáb-ingerei között el ne esnénk; megsegítő jószágodért, mely erőnket megokasított, törekvéseinket célhoz juttatta; atyai bölcsességédért, mely ha megfűrészté is olykor arcainkat a bánat vízében, ha át vitte is néha lábainkat szenvedések árján, megóvott az elcsúszgástól, s sorsunkat ismét meg ismét jóra vezérelé.

És magasztalunk jó Atyánk, Istenünk! hogy e napot megértünk engedted, hogy összegyűjtél minket most ide, hol oly gyönyörűséges volt egykor lakozásunk, hogy elmerengnünk még egyszer itt ifjuságnak édes emlékein, hogy baráti jobbot nyujtsunk itt egymásnak, kiket egykor a baráti érzés szent kötelékei kapcsoltak itt egybe; hogy elmondjuk egymásnak baráti bizalommal, ha van, mi fél szívünknek, s ha van, mi boldogit, hogy meg ujtsuk még egyszer, ismétlen a barátság szent fogadásait!

És mag megtartottad között anynyi anynyi ezrekben századok gyelioma, me tudományok
És mag — bár többel szomjazó lélek hogy mi, hálás sirjára hullasszülök többeket annál jobban
És mag a husz év alazást engedél, retetétől megs
De jó At hálával áldja zéeseivel esküj
Áldásoda des, egyetértés népek jölete!
Áldásoda igazság és sze esőséget, népe
Áldásoda kebelében a h tessék mind a
Áldásoda századokról át nek is világolj
Áldásoda böles vezetésül vek, a hitnek, eszeivel!
És áldás kik áldottaid ve lezajlott: Áldj szeretetében! sem gyöngülő vünkben az itt
Azoknak lünk, csöndes a szt. fiadert Á
Ezután D hívást, valamint vözülte a meg vábbi vezetésé szának.
Elnöknek lasztatott meg.
Elnök tel lefolyt 20 év al Jelen volt gát, — 7. Távo ket üdvözölte 6 6. Holléte nem
Herepei Á miát Selmecbár lalba lépett. Az több átközetben nagy ködben a volt a legvérese a kinestári sóbá dos, 7 gyermek
Cseresznye pályát találhatni az ő szervezete körébe lépett át. ros és most épp Csalados, 2 Bolgár Mi tán kissé görbét besorozni. Ezen tendővel fizetett.
Annak elte gödött, s ma mi gyermektelen és Kovács Im giát végzett, s csalados.
Dr. Riezk helyt. Egyedüli alapított.
Cseresznyés tonban. A theolo lőfalujában Buzá Szt.-Mártonban v Dezső Zsig adna, röviden vából azt, a mi tud Szarka Ödö Bőjtbe Béla előb katonai pályára e százados Deesen. jelenteket távirati

És magasztalunk téged jó Atyánk, Istenünk! hogy megtartottad és fölvirágoztattad ez intézetet, melynek falai között anynyi ezrek lelke gazdagult meg tudománnyal, anynyi ezrek szive nemesült meg szent erényekkel! melyben századok óta tanítatik az igazság és szeretet evangélioma, mely minékünk is ismeretek kincsés bányája, tudományok gazdag tárháza, édes otthonunk volt.

És magasztalunk téged, jó Atyánk, Istenünk, hogy — bár többeket elhívtál azok közül, kik tudást éheztek és szomjazó lelküket megelégtették — nem engedted, hogy mi, hálás tanítványok husz év elmúltával mindnyájuk sirjára hullassunk könnyeket; megtartó kegyelmed köztől többeket e napig karjain hordozott, hogy szívünk annál jobban elteljék a viszontlátás örömeivel.

És magasztalunk téged jó Atyánk, Istenünk! hogy a husz év alatt megvédted hazánkat, s bekésséges lakozást engedél, annak dicső ösök véréstől, nemzetünk szeretetétől megszentelt földjén!

De jó Atyánk! midőn örömtől túlaradt szívünk buzgó hálával áldja jóságodat, gyermeki bizalomnak alázatos érzéseivel esd újabb áldásidért!

Áldásodat kérjük szent hazánkra; béke, megelégedés, egyetértés áldásait, hogy határai között viruljon a népek jóléte!

Áldásodat kérjük a koronás királyra: a bölcsesség, igazság és szeretet áldásait, hogy országlása trónja dicsőségét, népei boldogságát magasra emelje!

Áldásodat kérjük anyaszentegyházunkra, hogy ennek kebelében a hit, remény és szeretet evangélioma hirdetésük mind az idők végéig!

Áldásodat kérjük e tisztel intézetre, hogy elmúlt századokról átöröklött fénye, jövő századok nemzedékeinek is világoljon.

Áldásodat kérjük ez intézet vezetőire, tanáira, hogy bölcs vezetésük alatt termékenyüljenek meg az ifjú szívek, a hitnek, igazságnak, munkás szeretetnek gyümölcseivel!

És áldásodat kérjük, jó Atyánk! mimagunkra is, kik áldottaid voltunk e husz év alatt is, mely felettünk lezajlott: Áldj meg lélekben, testben; áldj meg mieink szeretetében! áldj meg ez intézet iránti halának soha sem gyöngülő indulatával, hogy élünk fogytáig éljen szívünkben az itt töltött boldog évek édes emléke!

Azoknak pedig, kiket e 20 év alatt elhívtál közülünk, csöndes álmat adj a sirban, boldogságot egeidben, szent fiadért Á m e n.

Ezután Dezső Zsigmond főerdész, a ki az összehívást, valamint az a körüli teendőket eddig végezte, növekvő a megjelenteket, és felhívta, hogy a gyűlés további vezetésére maguk közül elavókat és jegyzőt válasszanak.

Elnöknek Dezső, jegyzőnek Cseresznyés Ödön választott meg.

Elnök felhívja a megjelenteket, hogy adják elő a lefolyt 20 év alatti élettörténetüket.

Jelen volt a 22 ből kik együttlétek érettségi vizsgát, — 7. Távolaradásokat kimentette és az összejöttöket üdvözölte 6. A meghívóra semmi választ sem adott 6. Hölétte nem tudták 1-nek és meghalt 2.

Herepei Árpád elmondja, hogy a bányászati akadémiát Selmecbányán végezte és ezután kincstári szolgálatba lépett. Az 1877-iki háboruban tényleges részt vett. több ütközetben volt, s így éppen abban is, melyet a nagy ködben a mieink vívtak enfeleinkkel, s mely egyike volt a legvéresebb ütközeteknek. Sebet nem kapott. Ma a kincstári sőbányánál Dézsaknán bányamérnök, családosa, 7 gyermek atyja. Megelégedett és boldog.

Cseresznyés Gyula kezdetben a theológián vált életpályát találni, de rövid időn meggyőződött róla, hogy az ő szervezete ehhez a pályához nem való. A pénzügy körébe lépett át, s ott már több éve adóhivatali pénztáros és most éppen itt helyt N.-Egyeden.

Családosa, 2 gyermekes atya. Bolgár Mihály bizott benne, hogy egy vágás folytán kissé görbén maradt mutató uja miatt nem fogják besorozni. Ezen kis bizalomért ifjú életéből 3 kerek esztendővel fizetett.

Annak eltelével a posta és táviró szolgálatába szegődött, s ma mint postatiszt Gyulaférvárt van. Nős, gyermektelen és sorsával elégedett.

Kovács Imre polgári iskolai tanító Deésen. Theológiát végzett, s csak véletlenül került a tanítói pályára; családosa.

Dr. Rézkövy Sámuel járási orvos Székely-Udvarhelyt. Egyedüli a megjelentek között, a ki családot nem alapított. Cseresznyés Ödön ev. ref. körlelkész Dicső-Szt.-Mártonban. a theológiát N.-Egyeden végezte, azután szülőfalujában Buzás-Boesárdon volt pap, ma pedig Dicső-Szt.-Mártonban van. Nős, egy gyermek atyja.

Dezső Zsigmond, elnök mielőtt saját történetét előadná, röviden vázolja a még nem jelentek élettörténetéből azt, a mi tudomására van, a mint következik:

Szarka Ödön meghalt még 1873. nyarán. Bőjtbe Béla előbb a gazdasági pályára lépett, majd a katonai pályára csapott át, s ott a honvédségnél ma százados Deésen. El nem jövetelét kimentette és a megjelenteket táviratilag üdvözölte. Nőtlen.

Gyárfás Győző, kir. mérnök és építészeti hivatali főnök Sepszi-Szt.-Györgyön, kinek nevével a hazánk ismertetésére szolgáló újságokban érdekes és vonzó előadott műveiről és műveivel, melyek az ő vezetésével készülték, Háromszék megyében, gyakran találkozunk. Családosa, 3 gyermeke van.

Baczoni József m. kir. posta és táviró tiszt Buda-Pesten. Családosa.

Leitschaff Károly es. és kir. sorsgyalogos százados Bécsben. Már tanuló korában a katonai pályára volt kedveltje, úgy látszik a sors betöltötte ohajátását. Nőtlen.

Bartha Mózes, osztályunk Nestora törhetlen szorgalommal dolgozik most is mint husz év előtt. Különböző egyik leghivatottabb körjegyzője Alsófehérvármegyének M. Bükkös székhelyével. Szorgalmát áldás kíséri, gyarapszik földi javakban és családi örömeiben.

Szentpáli Kázmér, erdészetet végzett és mint főerdész az osztrák magyar államvasut társulatnál van Krassó-Szörény vármegyében. Igen szép és belterjes erdő- és mezőgazdaságot folytatnak ott és a tisztviselőkről minden tekintetben jól van gondoskodva.

Kecser Gábor a mi debreczeni bicskásunk. A legszelvidebb fiuk egyike, a mi volt torna tanárunk. Kitünő szorgalmas tanuló volt, s ma pedig igen keresett ügyvéd Debreczenben.

Hollák György érzéssel szépen játszott hegedűn a magyar népdalokat. Az érettségi vizsga letévése után a katonai pályára lépett s ma es. és kir. százados s hogy a találkozón nem jelent meg, abban a Közsegvidéknek lefolyt hadgyakorlatok gátolták meg.

Nagy Károly kitünő tanuló, jó szónok és valódi barát — az életben tevékeny ember volt. A papi vizsgát kitünő sikerrel letévé. Hollandiába, Utrechtbe ment tanulmányait bővíteni, majd a párisi világiállás, s külföld nevezetesebb helyeinek megtekintése után Nagy Péter püspök mellett volt titkár, s innen hidalmási s később magyar-igeni pap lett. Elte legszebb korában rövid tífus betegségben ragadta el övéi közül a kegyetlen halál. Ötvegyet és 1 fiúgyermekét hagyott hátra.

Nagy Albert a midőn érettségi vizsgát letévéte még igen fiatal, csaknem gyermek volt. Ép ezért még egy évet a harmad éves bölcsészeti osztályban Egyeden töltött el s csak azután ment az orvosi szakra előkészülni a kolozsvári egyetemre. Jelenleg Balásfalván orvos. Családosa. Első neje elhalván, másodszor nősült gyermeke van.

Nagy Dániel a kolozsmonostori gazdasági akadémiát végezte, gazdatiszt lett. Magnósult; de neje rövid időn elhalván s később a gazdasági pályán oly állást, mellyel megelégedett lett volna, nem kapván — a gazdaságot oda hagyta. Jelenleg a mk. pénzügyminiszterium kiadói hivatalában irodatiszt.

Sófalvi Gyula az érettségi vizsga után nem adott életlejt magáról. Hallomás szerint jelenben Székely-Keresztur nagyközség jegyzője.

Dezső Zsigmond mindig első volt az osztályban, kitünő — szerény fiú. A Bethlen-főiskolától kapott költsön segítségével ment fel a selmeczi erdészeti akadémiára. Azt végéig Nagyenyed városának erdésze — később Alsófehérmegye főerdésze lett. Tevékeny, munkás férfi s mint ilyen gyarapodott az anyagi javakban is. Szép házat épített magának s neje elagott szülőinek, kiket tisztelve szeret, miért a szentírás szavai szerint „hosszu életű kell hogy legyen e földön.“ Megelégedett, boldog, családi életet él... örömei telik 3 gyermekében.

Papp György a kolozsmonostori gazdasági akadémiát végezte s azután a küllővári uradalomban gazdatiszt volt. Most Hidegvíz községben megvette a Stojánovics féle birtokot s ott sajátjában gazdálkodik. Nős, de hogy gyermekei lennének, arról nincs tudomásunk.

Ezekben van összefoglalva a régi tanuló társak — jóbarátok élettörténete. Mindenik tisztességes állást vívott ki magának s a társadalomnak mindenik tisztelt tagja lett.

Hon és osztálytárs — most is jó barát mindenik — állás és rang különbséget nem ismer közöttük egyik sem, most is éppen úgy szeretik egymást, mint szerettek az iskolában.

Este 8 órakor társas vacsorára gyűltek össze a régi tanuló társak a Munkácsi vendéglője nagytermében. Résztvett e vacsorán a Bethlen-főtanoda tanári karának nagyrésze és a város előkellőségéből számos tisztelt meg öket. Jelen voltak: nagyságos Csató János Alsófehérmegye érdemdus alispánja, Kovács Gyula Nagyenyed polgármestere, Konec Albert megyei pénztárnok, Horváth főszámvé, Sombori városi főkapitány s még számosan.

Az első pohárköszöntőt Dezső Zsigmond mondta, megemlékezően az érettségi vizsga utáni vacsorán, akkori igazgató tanár nagytisztelt Hegedűs János ur által mondottakra — éltetvén a még életben levő szeretett tanárait — a mostani tanári kart és végre megköszöni az irántunk tanúsított előzékenységet. Majd nagytisztelt Hegedűs János tanár emelt poharat s bár nem emlékezik teljesen a 20 év előtt mondottakra, annyit natározottan tud hogy jó tanácsot adott a mit mi meg is fogadtunk. Szép és magas pohárköszöntőket mondottak még nagyságos Csató János alispán ur, Makkai Domokos, Fogarasi Albert, Szilágyi Gyula tanár urak és még mások. Derült, vig hangulat uralkodott mindvégig. — Bizony szép — emlékeztető ünnep volt. Majd 5 év múlva újra találkozunk. Adja Isten, hogy mindnyájan együtt lehessünk!

VEGYES HIREK.

— **Városi közgyűlés.** Az okt. hó 6-án tartott közgyűlés előtt a város tisztviselői az aradi vértanúk emlékére a r. kath. templomban tartott requiemet jelentek meg szép számmal. A közgyűlésen a virilisek névsora változatlanul elfogadtatott a bizottság által megállapított alakban. Ezután a város költségvetése állapítottat meg 51037 frt 18 kr bevétel és 41931 frt 3 kr. kiadással. Ennek kapcsán indítvány tétellett, hogy a helyi ipartársulatok hívassanak fel az ipariskola fenntartásához önkéntes évi adományok megszavazására, mint a kereskedő társulat teszi, évenként 190 frtnyi összes jövedelmét a kereskedelmi iskolára fordítván. Az indítvány elfogadtatott. A jegyző-könyv hitelesítése előtt tartott 5 pernyi szünet alatt a szünetről folyt a társalgás és kívánatosnak jelentetett, hogy ha fagy nem következnék be, a szünet legalább is nov. 1-éig halasztassék.

— **Október 6.** A szentséges hazafiai mártírság e nagy napjának 44-ik évfordulóját kegyeletesen ünnepelte meg Nagyenyed városa. Rövid, de megható gyászistentisztelettel adózott a multak emlékének a róm. kath. templomban, hol a városi előjáróság teljes számu képvisellete, az agg honvédek nagyrésze, a Bethlen-főiskolai ifjuság képviselői s még másokból álló szép publikum jelenlétében Deli Ödön piébanos pontificalt kettős segédlettel. Misézés után egy, az oltár előtt ügyesen föllállított honvédravatal beszentelésével végződött az ünnepély. Az aradi vértanúk emlékeztetőt a Bethlen-főiskola ifjusága is megünnepelte, keblü gyászistentiszteletet tartva a kollegiumi díszteremben. A kora reggeli órákban lefolyt ünnepélyen Csűrös Ferencz theol. önk. köri elnök tartotta az alkalmi imát.

— **Gyászír.** Homoródszentpáli Szentpáli Ignác nagybirtokos, a nagyenyedi ev. ref. egyházkerület főgondnoka, a közügyek lelkes, köztisztviselőben álló bajnoka, kitünő gazda, f. hó 5-én 74 éves korában Aranyos-Polyánban elhalt. Özvegye szül. Szabó Eszter és fia József, a Hegedűs, Kovács és Szabó családok vesztettek el benne egy derék családfőt és jó rokont. — Temetése f. hó 7-én volt, igazi közrészvét között. Áldás emlékére.

— **Az állandó választmány** a f. hó 28-án tartandó megyei közgyűlés tárgyait f. hó 9-én készíti elő.

— **Cholera.** Mult hó végén M. Gezsén 4 cholera-gyanus megbetegedés történt, azóta 2 újabb betegedés fordult elő, ezekből e hó 5-éig meghalt 2. kezelés alatt maradt 4. M.-Csesztvén is volt mult hó 24-én egy gyanus eset. Az övintézkedések felügyeletével 3 csendőrvan megbízva. A főszolgabiro M.-Gezsén tartozkodik s a járás- és körorvos közreműködésével minden lehető megtesz a továbbterjedés megakadályozására. Dr. Téry közegyi felügyelő, felváltva M.-Bogáton és M.-Gezsén tartozkodik s szaktanácsával s utasításaival támogatja a végrehajtó tisztviselőket. M.-Bogáton, hol a baj hevesen lépett fel, már jelentékeny javulás állott be, ott a hó 6-dikán már csak 2 beteg volt.

A tárcairás.

A ki jelen életünk rohamos egymásutánját némi figyelemre méltatja, a ki talán már maga is hében korban szert tett az emberiség türelmetlen, egymást elgázoló tolongásában, — egy-egy oldalra, önkénytelenül is a gyorsvonatra gondol, mely süstörögve s a lehető legnagyobb robogással viszi el a természet legérdekesebb szépségei között kíméletlenül a mőhön ki-kitekintgető utast. Az u-as lát is valamit, nem is, s a legszebb tájak csak elmosdott képeit, hasonlóan valamely homályos fényképhez, viszi emlékeztetőben magával. A pillanatnyi szépek benyomása még koránsem tapasztalat, sem nem elegendő a szép megítélésére; a gyorsaság, mely ép nem boszorkányság, csak csak csudalatra s a legrosszabb esetben nevetésre kényszeríti a nézőt, azonban mindezt futolagosan, átmenőleg s haszonnélkül.

Hasonlóan vagyunk manap az irodalom akárhány ágával is. A lázas sietség, a felületlen letárgyalás kurtán szokott bánni mindennel. Mint fában a szű, keresztül furakodik sokszor a legérdekesebb, közérdekű s közhasznú tárgyakon oly helyen, hol az a legkönnyebb, köröskörül pedig parlagon marad a dolog java.

Manap mindenki olvas, mindenkitől megkövetelik ezt, s csak egy benne a hiba, mint ezt a közelmúltban is hangoztatta egy az irodalom terén kiváló alak t. n. „hogy az, ki tud olvasni, már olvastatni is kíván, s erősen megvan győződve arról, hogy mivel olvasni képes, már írni is tud.“ Korunk egyik betegsége ez, semmi egyéb.

Filoxera-szerű tünnemény ez az általános irodalomban már, mely azonban a legfeltűnőbb és legkártékonyabb módon a hírlapirodalom terén mutatkozik. Eltekintve a politikai surlódások, nézeteltérések és harcok helyes és helytelen megítélésétől, azok jobbról-balról való ügyes, ügyetlen, komoly, közömbös vagy csipős, tréfás méltatásától észrevehető említett irodalmi fehérlés lapjaink Csarnok rovatában, vagy a mindenki által legtöbb figyelemre méltatott „Tárcaiban.“

Minden, amit röviden, gyorsan, sziporkázva és pikánsan le lehet tárgyalni, akár van valódi értéke, akár nincs, akár érdemes a szóra, akár nem, beledugatik vagy zavaratják a „Tárca“-ba.

Volt idő, s még nem is olyan régen, midőn csakugyan tárca volt a „Tárca“, melyben a lap szerkesztősége igazán érdekes, tanulmányos mellette mulattató, szorakoztató, de hasznos dolgokat közölt az olvasó közönségnek; s akárhány nagy írónak jelentékeny szellemi termékét birjuk régiebb újságok tárcáiban, oly termékeket, melyeknek állandó értéke van, a mennyiben kellemes és örökhatású fényvel világítják körül akár a művészetek egyes ágait, azoknak ismét egyes jelesebb termékeit, akár a történelem egyes korszakait, nagy alakok jó, rossz oldalait, ezek cselekvéseire befolyással bíró egyes eseményeket, epizódokat tárgyalnak, hol ismét idegen népek s nemzetek, ismeretlen szép vidéket s tájak, ismeretlen műrendek érdekesítő ismertetésével, jellemzésével foglalkoztak Ulrici-nek ama elve szerint: „az igazságnak egyetlen szikrácskája, valamely ósregi gondolatoknak újabb alapra való fektetése és ismertetése az általános képzettségre nézve több haszonnal jár mint egész tűzijátéka ama

nagy előkészületek után megeresztett szellemi-sziporkázatoknak (?) melyek rövidke ragyogásuk után annál nagyobb sötétséget terjesztenek. (Ulrici: „Isten és a világ.”)

Úzintén megvallom én a modern tárcá iradalmának nem vagyok nagy barátja, s velem talán sokan nem. Szükséges rossznak -- nálam necessariumnak tartom azokat, mint mindenféle más dolgot, melylyel a modern s „gscheffeltel“ jelleményesség ezen a téren is kiaknázza a türelmelessnességben is már öntudatlanul türelmessé lett olvasó közönségünk toleranciáját s felhasználja észrevétlenül és ügyesen annak gyengéit. Hogy mennyi meg azután a jó izlés, a „konton“, az igazi intelligencia és értelmesség rovására, — az értelmes megfigyelő tudja legjobban.

Könnnyűre fogott tárcá iradalmunk már oda szoktatta az olvasó közönséget, hogy sokszor a legkomolyabb, tudományos becesel bíró s jelentékeny dolgokat tréfás-guonyos, könnyelmű és kicsinylő, vagy éppen léha módon meghurcolva, letárgyalva találja legérdekesebbnek, legvonzóbbnak. Tárcaikkak, melyek a szellemeskedő bondoir-hölgy pikantériájával ma a villásreggeli szükséges voltáról, holnap a színházról, jégpályáról, holnapután Wagner Trilógia-járól s annak az új dramatikusan zenében való kiváló jelentőségéről, a jövő asszonyairól és vallásáról, a lepkejátékról és Darwinizmusról, Liebig háskivonatáról és Egyiptom gulásirjairól, röviden: „da omni re scibili et quibusdam aliis“ szóznak, azok keresettek, olvasottak s nincs az iradalmi nagyság a föld hátán, mely a képzett, szellemer, ujgönságok a feltűnő után gyerekes mohósággal kapkodó közönség szemében egy ily tárcákat puffasztó iradalmárral mérközhethetnek. Pedig csakis a türelmes papírnak és semmi másnak nem közzöni az ilyen meteor a tárcáirodalom egész nagyságát.

Tornay Károly.

(Folyt. köv.)

Üzenetek a szerkesztőségől.

Sz. Ö. — A kérdéses kézirat elveszett s így kérdésére nem válaszolhatunk. Költeményében van egy pár megnyerő vonás; de a maga egészében nem ulti meg azt a mértéket, melyhez a lapunkban közölhető poemák megítélésénél ragaszkodunk; különösen a kúlalak esik kifogás alá. A prózától többet remélünk. Várjuk.

L. D. — Ha hallgatásunkból talán eddig nem értette meg, vegye tudomásul, hogy tanulmányút-leirasi stílije után iradalmi existenciaként nem szerepelhet többé, legalább előtűnk semmiesetre.

T. G. — Már rég vártuk beközzögtatását. Még nem volt alkalmunk jól megfigyelni a kopogás hangját, de ha az elsőre nem is, a másodikra -- nagy a reményünk -- hallatni fogjuk a „szabad“-ot.

A szépirodalmi rovatok vezetője.

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év október hó 5-én.

Tisztabuzza 1 hektoliter 5 frt — kr.	Marhahus 1 kilgrm. — frt 44 kr.
Elegy „ „ 4 „ 50 „	Sertés „ „ — „ 44 „
Török „ „ 3 „ 75 „	Borjú „ „ — „ 40 „
Rozs „ „ 4 „ — „	Borbécsus 1 „ — „ 28 „
Zab „ „ 2 „ 45 „	Tüzifa 1 köbméter 2 „ 45 „

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. **TÖRÖK BERTALAN.**
Kiadó: **CIRNER J. JÓZSEF.**

Egész selyem, mintázott Faulárdokat

(mintegy 450 különböző fajban), méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koevás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 230 féle dispositió és 2000 különböző szín és arnyalalban) szállít postabér és vámentesen HENNEBERG G. (es. kir. udv. szállító) s e l y e m g y á r a ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Férfi s női betegségek,

mint lujakór, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyag-hurut a legújultabb alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befeeskendezésekkel, hanem

irrigáció által saját készülékeimmel s új gyógymódom szerint

vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is **alaposan s sikeresen**

kezelhetnek. Stricturák, az aggkörban fellépő vizelesi nehézségek; agybeszennyezés, valamint nemü gyengességgel párosult gerinchebajok

galvano-mechanikai módon

sikeresen gyógyítatnak. Orrfékélyek s orrnak bedugulása, valamint a száj-s orrnak bizössége az általam feltalált s több 100 esetben **kittűnő eredménynyel használt**

ordresapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyítatnak. **Galandférgek,** melyek a legerősebb kuráknak ellenállottak. Németországban készült gyógyszeremmel **3 óra alatt gyökeresen eltávolítottatnak.**

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műtő- s nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet“-nek rendelő főorvosa s speciálista 27 év óta.

Budapest, Ó-utca 5. sz. I. em. Rendel d. u. 2-5-ig. Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszeremről is gondoskodom. 8-26

Tüzifa.

Kitűnő minőségű hántott és hántatlan **tüzifa** házhoz szállítva kapható

CIRNER J. JÓZSEF

papírnagykereskedésében.

Sz. 12163—1893. Alsófehérmegye alispánjától.

Pályázat.

Egy 290 frt fizetéssel, 40 frt laktérrel és 40 frt ruha illetménnyel ellátott

megyei szolgáló állomás

betöltendő levén, mindazok, kik az 1873. II. t.-e.

Tisztelt háziasszonyok!

Nem szükséges többé kész harisnyát venni, a melyek legtöbbszörre avult gyapotból készítvék. Tessék csak egyszerűen a jó minőségű gyapotot, bármilyen szín és vastagságban megvásárolni, mintá-harisnyával felszerelni és a

nagy-enyedi kir. orsz. fegyintézet

harisnyakötő-gyár

intézőségének bérmentve beküldeni, hol az a legrövidebb idő alatt a következő jutányos áron feldolgoztatik:

1 pár női térdharisnya kötés 20 kr. | 1 pár férfi köz. harisnyaköt. 15 kr.
1 pár női közöns. harisnyak. 15 kr. | 1 pár ^(gyermek) harisnyaköt. 10—12 kr.
1 pár harisnyafejelés általában 10 kr.

A nadlis- (patent) kötés az árakat páronkint 2—5 krral emeli.

COGNAC-IPAR

Részvény-Társaság

BUDAPESTI CÉG

KORONA-COGNAC

gyárára és gyármányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegyikisérli. kémiai és állomás. (Földművelési m. kir. ministerium.)

Sz. 1437.

1892. Az orsz. m. kir. kémiai intézet és központi vegyikisérleti állomás részéről hivatalosan igazolatik, hogy a Cognac-Ipar részvénytársaság cogaegyára a modern technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötfele) cogaeminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott.

Budapest, 1892. október hó 28-án.

Az igazgató helyett: **Tóth s. k.**

KAPHATÓ NAGY-ENYEDEN: **Bisztritsány Lajos és Pattantus Antalnál.**

értelmében jogosultak, kellően felszerelt pályázatokat folyó évi október 30-ig hozzám adják be. Nagy-Enyed 1893. szeptember 29-én.

Csató János,
kir. tanácsos, alispán.

NONPLUSULTRA.

4 kiló csemegesajt

3 frt utánvétért kapható

gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában

posta és távirida **KONCZA.**

Ugyanott elfogadtatnak megrendelések megegyezés szerint szállítandó

ALAPCSÖVEKRE

1 1/2 centiméteres ezre 13 forintért,
2 " " " 16 " "
3 " " " 24 " "

Alvincz állomásig.

Sz. 1481—1893. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Schmidt Mihály végrehajthatónak Grail Mihály monorai lakos végrehajtható szenevő ellen 86 frt 83 kr s járuléka iránti végrehajthatási ügyében a monorai 19. sz. tjkvben A+1 r. 40. 41. 42. hrsz. ingatlanára 228 frt; a 2 r. 650. hrsz. 22 frt; a 3 r. 697. hrsz. 11 frt; a 4 r. 4933. hrsz. 17 frt; az 5 r. 5115. hrsz. 45 frt; a 6. r. 5407. 5408. hrsz. 114 frt; a 8 r. 3599/1 hrsz. 28 frt; a 9 r. 3610/2. 3611. 3612. hrsz. 435 frt; a 11. r. 1073/2. 1074/2 hrsz. 155 frt; a 13. r. 2671/2. 2672/2. hrsz. 61 frt; a 14. r. 2781/2. hrsz. 127 frt és a 16. r. 5194/2. 5195/2. hrsz. ingatlanai 130 frt megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi október hó 16-án d. e. 10 órakor MONORA község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek végrehajtható kivételével az ingatlanok 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX. t.-c. 42.§-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezehez letenni, avagy 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíró-ság tkvi hatóság kiadóhivatala.
Balázsfalva 1893. július 7.
SISSZEL, kiadó.

Szerkesztő: Nagy-Enyed, részlet.

Vármegye
Kiváló
a vármegye ügyi, közgazdász és vármegyei rész-zérek korán század elejéből arany vármegye századokban bek, miután azon indító kulást szűkelyek között kiknek böles ezen érdeke.

Az bizd Gyulaféjrvá egyike volt, dőleg a Baró százok letelgyobb rész s ső kerülete, megye oly s zsef császár szággyülési

A vármegye mutattja felosztás mármiszerint József rajta, szetesen az arások beosztás 1876-ban

vármegyeintő nem egészítvén Most újrsági területek ségtelenül hely nem mindent

A „K

Emlékszel Nem, nem csak én emlékszem angyalomnak híván megirigylet, gyalva van mint Most itt valom s forró köftzágat, mit a k Emlékszel minden kikeletke tud meg, hogy Emlékszel Elmondom hadd tudják meg

Beteg, nagyvosok fürdőre kütel, szárnaszegővő vidékre. A kurámat. Minden tej porciómát s Mikor már anyny az erdőnek s örőrigő fűtyyət, a pióteg lelkennek. Egy ily sét pánitos hegyi ut